

IFS verklaring over Sociale rechtvaardigheid

Terwijl COVID-19 de wereld nog in zijn greep houdt, kwamen in September 2021 mensen van dorps – en buurthuizen over de hele wereld online en fysiek samen om ons gezamenlijk streven van sociale rechtvaardigheid kracht bij te zetten tijdens de “Social Justice – The Unfinished Journey” conferentie van de International Federation of Settlements and Neighbourhood Centres (IFS) in Sydney, Australië.

Het idee van sociale rechtvaardigheid werd in het begin van de negentiende eeuw tijdens de industriële revolutie in Europa geïntroduceerd en streefde ernaar om de groeiende ongelijkheid te adresseren die voortvloeide uit de kapitalistische uitbuiting van arbeid. In de twintigste eeuw groeide dit uit tot een breder begrip van gelijkheid tussen groepen en individuen, waaronder gender, ras en de gevolgen van klimaatverandering. De belangrijkste principes van sociale rechtvaardigheid gaan over toegang tot middelen, participatie, kansgelijkheid en diversiteit en staan in relatie tot de universele rechten van de mens.

IFS vertegenwoordigt een wereldwijd netwerk van duizenden organisaties en honderdduizenden actieve bewoners, vrijwilligers, studenten en professionals in wijken in meer dan 30 landen verspreid over de wereld. IFS leden zijn voorvechters van deze principes en werken al meer dan een eeuw aan het adresseren van sociale onrechtvaardigheid op buurt – en wijkniveau. In ons werk ligt de focus op wijk – en gemeenschapsontwikkeling vanuit oprechte betrokkenheid en de wens en roep van gemeenschappen om echte regie, zeggenschap en eigenaarschap.

IFS zal een wereldwijd netwerk blijven bieden waarbinnen leden aan onze gemeenschappelijke doelen van sociale rechtvaardigheid, mensenrechten en een sterkere democratie werken. We vertegenwoordigen en ondersteunen het essentiële lokale geluid richting het maatschappelijk middenveld, landelijke en internationale en overheden.

In september 2015 committeerden 193 landen zich tijdens de United Nations Sustainable Development Summit zich aan de nieuwe ontwikkelingsagenda: “Transforming our world: the 2030 agenda for sustainable development” (SDG’s). De SDG’s zijn veel uitgebreider dan de Millennium Development Goals (MDG’s) die hieraan voorafgingen. Het zijn 17 doelen, met 169 subdoelen en 230 indicatoren. De SDG’s stellen landen niet alleen in staat om hun impact te meten aan de hand van 17 geïntegreerde en samenhangende doelen, ze bieden ook routes voor sociale rechtvaardigheid. De duurzame doelen maken duidelijk dat wanneer er ergens één onderdeel niet geadresseerd wordt, dat gevolgen heeft voor iedereen.

Duurzame doelen zijn nu onderdeel geworden van het dagelijks vocabulaire en worden in één adem genoemd met een sterke democratie. Daarmee verschilt een niet-duurzame maatschappij weinig van een niet-democratische maatschappij.

Sociale rechtvaardigheid en duurzame ontwikkeling zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Duurzame ontwikkeling is het ideale middel om sociale rechtvaardigheid te bereiken. Echter, geen van beide is realiseerbaar zonder lokale betrokkenheid en participatie. Een top-down aanpak is zelden succesvol geweest om positieve verandering tot stand te brengen. Het raamwerk voor de SDG's mag dan wel ontwikkeld zijn op internationaal niveau, verandering zal tot stand komen door de mensen die er dagelijks mee te maken hebben, door actie en samenwerking in buurten en wijken.

IFS en haar leden zullen deze overtuiging en benadering wereldwijd verspreiden, via alle mogelijke kanalen en zullen op zoek gaan naar verhalen van lokale gemeenschappen om anderen aan te moedigen en ondersteunen om in hun buurten en wijken aan de slag te gaan.

We erkennen er geen sociale rechtvaardigheid zal zijn zonder bestaande machtsverschillen in de maatschappij te adresseren. Gemeenschappen moeten regie hebben over beslissingen in hun eigen buurt en wijk. Buurt – en wijkhuizen zijn een belangrijke schakel om mensen een stem te geven, om mensen te mobiliseren wanneer er beslissingen gemaakt worden die hen raken waar ze geen invloed op hebben. Bestaande machtsstructuren waardoor gemeenschappen gemarginaliseerd worden moeten geadresseerd en ontmanteld worden.

Wereldwijd zetten buurthuizen zich op een vanzelfsprekende manier in voor de SDG's en werken ze volgens de onderliggende principes van sociale rechtvaardigheid voor een gelijkwaardigere maatschappij. We dragen bij aan de positieve uitkomsten van elke SDG. Deze zijn belangrijker dan ooit vanuit het perspectief van sociale rechtvaardigheid. Zeker nu we als mensheid opdraaien voor de kosten van een ongelijkwaardige wereld en zoeken naar verlichting van de wereldwijde pandemie.

We zijn ons bewust van de druk die op onze gemeenschappen ligt door de stroom aan, door sociale media makkelijk toegankelijke, informatie en desinformatie en de 24/7 aard van het Internet. We committeren ons aan het delen van de waarheid, gelijkheid en rechtvaardigheid in de strijd tegen elke vorm van ongelijkheid, haat en desinformatie. We delen de verhalen van onze leden, hun uitdagingen en successen in het verder brengen van sociale rechtvaardigheid en duurzame ontwikkeling.

IFS leden moedigen lokale gemeenschappen aan in hun activiteiten om ontheemden en migranten te ondersteunen om op een waardige manier hun vrijheid en mensenrechten na te jagen. Zeker in een tijd wanneer er wereldwijd meer dan 800 miljoen mensen ontheemd zijn.

We roepen overheden en instituties wereldwijd op hun lokale gemeenschappen te ondersteunen in het ontwikkelen en behouden van een rechtvaardige, duurzame gemeenschap vrij van haat, ongelijkheid, onrechtvaardigheid en angst. We vragen overheden en instituties in samenhang te acteren als het gaat om het doel van de mensheid van sociale rechtvaardigheid en duurzame gemeenschappen.

Wij verklaren dat:

- Sociale rechtvaardigheid een primaire focus voor de internationale gemeenschap moet blijven, naast de verdediging van democratie en het najagen van duurzame ontwikkeling. Internationale samenwerking, dialoog, promotie en delen van verhalen van lokale gemeenschappen die het succes en de uitdagingen van hun lokale aanpak ter bevordering van mensenrechten, sociale rechtvaardigheid, duurzame ontwikkeling, zijn essentieel voor deze doelstelling en moeten beter ondersteund worden en meer middelen ontvangen.

- Lokale betrokkenheid, gebaseerd op een door de gemeenschap gestuurde aanpak is essentieel om sociale rechtvaardigheid en duurzaamheid effectief te adresseren en te borgen.
- Wereldwijd moeten overheden en instituties de ondersteuning van organisaties vanuit de lokale gemeenschappen voortzetten en uitbreiden, en de samenwerking zoeken met hun regionale, landelijke en internationale verbanden.
- Toenemende isolatie en nationalisme is gevaarlijk en ondermijnt alle voortgang richting de universele rechten van de mens. IFS committeert zich aan de promotie van en het in de praktijk brengen van internationale solidariteit als effectieve reactie op deze bedreiging.
- IFS leden en de lokale gemeenschappen waarmee we werken ondersteunen de VN Sustainable Development Goals volledig als een essentieel, meetbaar en vergelijkbaar raamwerk voor duurzame ontwikkeling om sociale rechtvaardigheid teweeg te brengen.
- Wij, de leden van de International Federation of Settlements, accepteren en omarmen de complexiteit en verbondenheid van sociale rechtvaardigheid en duurzame ontwikkeling en dat elk tekort bij een van de 17 SDG's actie op alle SDG's vereist.
- Wij committeren ons om ongelijke machtsverhoudingen voor het voetlicht te brengen, deze binnen onze eigen organisaties te herstellen en onze invloed te gebruiken voor positieve veranderingen bij onze partners.